

Wandelroute Forten langs de Kromme Rijn (2) | Utrecht Langs Fort bij Vechten en Fort bij Rijnauwen

Zijn het bij Cothen de kersen die veel bezoek trekken, bij Bunnik zijn het de formidabele forten van de Hollandse Waterlinie. Het schitterende Waterliniemuseum ligt op een steenworpafstand van enkele heerlijke terrassen. Langs de Kromme Rijn, onder kolossale bomen, vlakbij de plek waar de Romeinen hun Castellum Fectio bouwden. Je volgt vanaf Bunnik het kilometerslange jaagpad langs de Kromme Rijn. Zeventig procent van de route gaat over halfverharde, autoloze jaagpaden.

Afstand: 18 km

Start: Station Bunnik

Lijn/lus: Lijn (dag 1)

Markering: Navigatie: Routebeschrijving, valt deels samen met wandelnetwerk, Kromme Rijnpad en Utrechtpad.

Horeca: Horeca: in centrum van Bunnik; in Rhijnauwen: Stayokay Utrecht-Bunnik (Rhijnauwenselaan 14, www.stayokay.com/nl/hostel/utrecht-bunnik); Theehuis Rhijnauwen (Rhijnauwenselaan 14, <https://theehuisrhijnauwen.nl/>) en bij Oud Amelisweerd De Veldkeuken (Koningslaan 11A, www.veldkeuken.nl); Fort bij Vechten (Achterdijk 12, Bunnik, <https://waterliniemuseum.nl/>); in Utrecht, onder andere terrassen op Ledig Erf.

Kinderroutes: Bij Fort bij Vechten start het Kids Klompenpad Slagmaten (7,5 km) en over het terrein zelf kun je de Krachtpatser-route (2,5 km) volgen. Er is ook de Abel Bunkerpad-app voor kinderen van 8–12 jaar oud.

Honden: Honden niet toegestaan op het Bunkerpad.

P: Bij station Bunnik, Groeneweg (gratis).

Opmerking: Fort bij Rijnauwen is gesloten tussen 1 oktober en 1 april

ROUTEBESCHRIJVING

A t/m Z verwijst naar het punt op de route waar je je bevindt. Zie hiervoor de ANWB-wandelgids.

[1] t/m [100] verwijst naar een 'weetje' onderaan de routebeschrijving.

LA = linksaf; RA = rechtsaf; RD = rechtdoor; ri = richting; kp = knooppunt

A/Start = Verlaat station Bunnik aan de noordzijde (perron 1, bij liftschacht) en sla RA. Bij Y-splitsing RA, wit bord 'Kromme Rijn 1200 m'. Volg rode fietspad en sla LA Groeneweg in. Volg bord 'Kromme Rijnpad, 1050 m'.

B = Na de brug over de Kromme Rijn, op Tolhuislaan (aansluiting dag 1) LA, hekje door, volg jaagpad.

Domme Kromme Rijn | Een duizenddingenriviertje was en is het: transportrivier, grensrivier, af- én aanvoerrivier van overtollig of juist vers water. Een beetje dom riviertje ook, want door eeuwenlang het land te overstroomen is de Houtense vlakte gevormd, een 'hoogvlakte' van rivierslib die niet onder water gezet kon worden. En precies dát, het inunderen van land, was de kracht van de Hollandse Waterlinie.

Na 150 m LA bruggetje over. Na 550 m LA bruggetje over. Alsmar RD en je komt bij witte brug met kp74.

Terrassentrio | Op misschien wel de mooiste plek langs de rivier, aan de poort van drie landgoederen, ligt een trio geweldige terrassen. Het voormalige koetshuis van Kasteel Rhijnauwen is omgeturnd tot herberg van hostel Stayokay met een populair terras onder hoge bomen. De gezellige buurvrouw is Theetuin Rhijnauwen. Dat is compleet uit hout opgetrokken, zodat ze bij dreiging van oorlog snel kon verkassen. Stroomafwaarts ligt De Veldkeuken, een lunchroom met een historische moestuin en oerbrood uit eigen keuken.

C = Bij kp74 LA langs parkeerplaats. Einde parkeerplaats RA en LA, hekje door, volg pad langs bunkers.

Bunkerpad | Een handjevol bunkers, plompverloren achtergelaten in het weiland, daar lijkt het op wat je hier ziet. De werkelijkheid is minder luchtig. Dit zijn gewapend betonnen schuilplaatsen en kazematten van een infanteriestelling uit 1914-1918. De stelling moest de wegen en de spoorlijn tussen de forten bij Rhijnauwen en bij Vechten verdedigen. De bunkers waren vroeger verbonden via loopgraven, zodat soldaten zich onzichtbaar konden verplaatsen.

Op splitsing met hekje links aanhouden. Tweede hekje door. Je komt uit bij de provinciale weg (N411).

D = Steek de provinciale weg over. Dan RA en LA (via kp72) om Restaurant Vroeg heen, volg de netwerkpijlen. Steek spoor over, onder viaduct A12 door (oppassen, smal!) en bij toegangspad Fort bij Vechten RA. Je komt bij kp35 met vlakbij het infobord Klompenpad Slagmaatpad.

E = Bij dit infobord RD. Pad voert via entreegebouw naar het waterliniemuseum Fort bij Vechten, in een voormalig kazernegedouw.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie? | Dat is de verdedigingslinie van Muiden tot de Biesbosch, 85 kilometer lang en aangelegd tussen 1815 en 1940. De linie bestaat uit vijf vestingsteden, 46 forten en een veelvoud aan verdedigingswerken. Het doel was

het rijke westen te verdedigen door een brede strook land onder water te zetten. En 'nieuw' omdat ze ook Utrecht omvat, wat de oude, 17^e-eeuwse waterlinie, niet deed. Hier, bij de Houtense vlakte, was de linie zwak. Er moesten extra verdedigingswerken worden gebouwd: Fort bij Vechten en Fort bij Rijnauwen.

Tip: het Waterliniemuseum! | Hypermoderne technieken simuleren en verbeelden de bouw en werking van de waterlinie. Op de binnenplaats ligt een 50 meter lange maquette ervan. Draai aan de kranen en je ziet waar het land onder water loopt. Zet een virtual reality-bril op en vlieg via de binnenplaats de Nieuwe Hollandse Waterlinie over. Het fort bij Vechten is gratis, het museum niet, waterliniemuseum.nl

Na verlaten museum LA langs kazernegebouw. Bij infopaneel LA, via trapje de kazematten op en links aanhouden. Volg Klompenpad LA. Terug bij entreegebouw RA, verlaat fort. Bij infobord Klompenpad RA. Volg klompenpijltjes langs gracht. Op asfalt RD (rechts een gereconstrueerde uitkijkpost). Na 150 m kp36/ingang Castellum Fectio.

F = Bij kp36 RA, terrein op van Castellum Fectio (Romeins fort).

Onder de blauwe hemel | Was Fort bij Vechten niet gebouwd, dan was dit Castellum Fectio waarschijnlijk nooit ontdekt. Zo'n 2000 jaar geleden bouwden de Romeinen hun castellum op een strategische plek bij de splitsing van Rijn en Vecht. Het was onderdeel van een lange reeks stellingen die de noordelijke grens van het Romeinse Rijk vormden, de Limes. De opgegraven wapens, munten, amforen en maskers liggen open en bloot tentoongespreid. Een mooi geheel.

Bij de rand van het fort LA, volg rand opgravingsterrein. Sla halverwege korte zijde RA, pad dwars over terrein. Einde RD trap af. Bij kp41 LA ri kp35. Na 70 m op Y-splitsing rechts aanhouden en meteen grasveld op en naar schuin rechts oversteken. In verste hoek overstapje over en RA. Einde paadje LA, betonpad. Je komt weer bij infobord Klompenpad Slagmaatpad.

G = Bij infobord houd links aan. Bij kp35 RD ri kp72. Einde betonpad LA, onder viaduct door. Spoor over en je komt weer bij Restaurant Vroeg. Bij kp72 RA ri kp74. Bij stoplichten weg oversteken en RD, via hekje en Bunkerpad terug naar kp74.

H = Bij kp74 brug over ri kp23. Bij kp23 RD, langs Stayokay, onder toegangspoort Landgoed Amelisweerd door.

I = Bij kp24 LA, langs groot gazon.

Tip: Fort bij Rijnauwen zien? | Ga bij kp24 RA ri Fort bij Rijnauwen. Op kruising van paden LA. Bij kp75 RA. Schuin links ligt ingang fort. Open 1 maart-1 oktober en tijdens Open Monumentendagen, bezichtiging met gids, staatsbosbeheer.nl/forten. Fort bij Rijnauwen werd in 1868 aangelegd en is het grootste vestingwerk van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In 1885 bleek het al niet meer oorlogsproof. Het is nu een paradijs voor ijsvogels, reeën, ringslangen, wezels en vleermuizen.

Vervolg hoofdroute: bij kp22 RD ri kp93. Op vijfsprong met kp93 volg schuin rechts ri kp21, volg Nieuw-Amelisweerd. Op kruispunt van paden RD, volg Nieuw-Amelisweerd. Verderop langs slagboom. Voorbij Tuinderij De Volle Grond witte brug over en je komt bij kp81.

J = Bij kp81 RA, jaagpad ri kp79. Op splitsing houd rechts aan, paadje dicht langs linkeroever Kromme Rijn. Onder viaduct door. Bij kp79 RD, onder spoor door (nieuw). Verderop langs voetbalstadion Galgenwaard.

Bij kp82 RD ri kp83, onder weg door. Rechts aanhouden langs Krommerijnpark. Je loopt steeds verder de bebouwde kom in. Einde Krommerijn (straatnaam) kom je uit bij de Krommerijnbrug.

Einde Kromme Rijn | De Kromme Rijn eindigt hier in de Oudegracht bij het Ledig Erf, waar ze de stad en de Vecht voorziet van vers water. Nu kun je op dat verse water kanoën en suppen, vroeger stapte je hier op de trekschuit voor de zes uur durende tocht terug via Odijk en Cothen naar Wijk bij Duurstede.

K = Op brug LA, Tolsteegsingel. Bij kp83 (Ledig Erf) RA ri kp84. Bij kp84 (tegenover Louis Hartloopercomplex) LA ri kp89. Overzijde water RA, volg linkeroever Oudegracht. Je loopt recht op de Dom af. Volg verderop borden Station CS. RD, Lijnmarkt in.

L = Hoek Zadelstraat (met rechts de Dom) LA. Einde Zadelstraat RA. Na circa 50 m LA, Mariaplaats. Steek brug/kruispunt over en vervolg RD, langs fietsenstalling. Je kunt via of voor de Moreelsebrug naar de sporen van Utrecht Centraal Station.
EINDE

Routes en teksten: Nanda Raaphorst, www.nandaraaphorst.nl, nraaphorst1961@gmail.com

NB De nummers in de track geven de kilometers aan. De letters uit de routebeschrijving ontbreken in de track. Zie hiervoor het kaartje in genoemde ANWB-gids.

